

Αρ. Φακ.: 01.01.008

Θέμα: Συχνές ερωτήσεις για το Νάρκοτεστ

1. Ποιος είναι ο στόχος της εφαρμογής του Νάρκοτεστ;

Η Αρχή αντιμετώπισης εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) έχει σκοπό μεταξύ άλλων την **λήψη μέτρων πρόληψης χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών** που σε **αρνητικές επιπτώσεις όχι μόνο για τους ίδιους τους χρήστες αλλά και για την κοινωνία**. Το Νάρκοτεστ έχει υιοθετηθεί σαν τέτοιο μέτρο το οποίο αναμένεται να βοηθήσει σημαντικά στην μείωση των δυστυχημάτων και ιδιαίτερα των θανατηφόρων δυστυχημάτων. Από το 2014 μέχρι και το 2016 στην Κύπρο καταγράφηκαν **17 θάνατοι** από οδικά δυστυχήματα στα οποία ανιχνευθήκαν παράνομες ουσίες στους οδηγούς. Συγκεκριμένα, για το έτος 2014, δύο θάνατοι για το 2015 εννέα θάνατοι και για το 2016 πέντε θάνατοι. Στόχος της εφαρμογής του είναι η δημιουργία ασφαλέστερου οδικού δικτύου. Η υφιστάμενη νομοθεσία δεν εξετάζει θέματα κατοχής ή εμπορίας αλλά **ΜΟΝΟ** την οδήγηση υπό την επήρεια Ναρκωτικών ουσιών.

2. Τί προβλέπει ο νόμος;

Ο Νόμος προβλέπει την **επί τόπου λήψη δείγματος σάλιου για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης** για να διαπιστωθεί κατά πόσο ο οδηγός τελεί υπό την επήρεια κάνναβης, κοκαΐνης, οπιοειδών και αμφεταμινών. **Σε περίπτωση που η προκαταρκτική εξέταση ανιχνεύσει ναρκωτικά στο δείγμα σάλιου επιβάλλεται δεύτερη επί τόπου παραχώρηση δείγματος σάλιου με σκοπό την εργαστηριακή εξέταση του**, για επιβεβαίωση της προκαταρκτικής. Οποιοδήποτε πρόσωπο αρνείται ή αποφεύγει να παράσχει δείγμα σάλιου είναι ένοχο αδικήματος.

Οι παραβάτες, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκεινται σε ποινή φυλάκισης μέχρι τρία έτη και σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες πεντακόσια ευρώ ή και στις δυο αυτές ποινές.

3. Υπάρχει τεκμηρίωση για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του Νάρκοτεστ;

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), διεξήγαγε 5χρονο ερευνητικό πρόγραμμα αναφορικά με την οδήγηση υπό την επήρεια των ναρκωτικών, του αλκοόλ και των φαρμάκων σε 18 χώρες της Ε.Ε. Στα πλαίσια του εν λόγω προγράμματος ελέγχθηκαν πέραν των 50 χιλιάδων οδηγών (ΕΚΠΝΤ, 2012)

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος διαφάνηκε ότι μεταξύ των τραυματιών ή των νεκρών οδηγών, η πιο συχνά ανιχνευόμενη ουσία ήταν η αλκοόλη (από μόνη της), και η αλκοόλη σε συνδυασμό με άλλες παράνομες ουσίες. Η ανίχνευση μόνο παράνομων ουσιών δεν αποτελούσε συχνό φαινόμενο. Η συχνότερα ανιχνευόμενη ουσία σε τραυματίες ή νεκρούς μετά την αλκοόλη ήταν η Τετραϋδροκανναβινόλη (THC).

Το ΕΚΠΝΤ, με βάση το αναφερόμενο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα, μετά από **αξιολόγηση κόστους-οφέλους** κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή των ελέγχων Νάρκοτεστ στον δρόμο μέσω της χρήσης σάλιου είναι οικονομικά συμφέρουσα.

Αναφέρει επίσης ότι η **αποτελεσματικότητα** του Νάρκοτεστ εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Ένας σημαντικός παράγοντας βάση της έρευνας του ΕΚΠΝΤ είναι οι ποινές οι οποίες θα επιβληθούν. Ο συνδυασμός της στέρησης της άδειας οδήγησης με θεραπεία και αποκατάσταση αποτελεί το αποτελεσματικότερο αποτρεπτικό μέτρο ενώ η στέρηση της άδειας οδήγησης

για περίοδο 3-12 μηνών αποτελεί το δεύτερο πιο αποτελεσματικό αποτρεπτικό μέτρο και αυτό περισσότερο από τη φυλακή ή τα πρόστιμα.

4. Η εφαρμογή του Νάρκοτεστ παραβιάζει τα δικαιώματα των οδηγών;

Κατά την ετοιμασία του νομοσχεδίου καθώς και την συζήτηση του στην Βουλή πριν την ψήφιση του, είχε ληφθεί η γνώμη της εισαγγελίας για την συνταγματικότητα του νομοσχεδίου.

Όσον αφορά την αναφορά στο γενετικό υλικό που περιέχει το σάλιο, στην νομοθεσία υπάρχουν πρόνοιες για την καταστροφή του. Η καταστροφή του σάλιου με αρνητική ένδειξη γίνεται άμεσα. Η καταστροφή του σάλιου με θετική ένδειξη γίνεται μετά την επιβεβαιωτική ανάλυση στο ΓΧΚ και μετά από ένα μήνα από την ενημέρωση του οδηγού για το αποτέλεσμα.

5. Δεν υπάρχουν άλλα φάρμακα τα οποία επηρεάζουν την οδήγηση;

Υπάρχουν και άλλα φάρμακα τα οποία επηρεάζουν την οδήγηση όπως ηρεμιστικά, αντιψυχωσικά, οπιοειδή, αναλγητικά κλπ. Σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, Σκανδιναβικές χώρες, Ηνωμένες Πολιτείες απαγορεύουν την οδήγηση κάτω από την επήρεια συνταγογραφούμενων φαρμάκων. Στην Κύπρο, βάση των στατιστικών δεδομένων που προέκυψαν από εξετάσεις δειγμάτων από τροχαία θανατηφόρα δυστυχήματα, θεωρήθηκε προτεραιότητα η εφαρμογή του Νάρκοτεστ.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, αν προκύψει ανάγκη, ίσως εξεταστεί η συμπερίληψη και συνταγογραφούμενων φαρμάκων κάτω από τον περί οδικής ασφάλειας νόμο. Στο στάδιο αυτό είναι αναγκαία η ενημέρωση των ασθενών από τους θεράποντες ιατρούς για τη επίδραση του συνταγογραφούμενου φαρμάκου στην ικανότητα οδήγησης.

6. Ποιο είναι το όριο για την κάνναβη

Η χρήση η κάνναβης στην Κύπρο είναι παράνομη. Δεν υπάρχει νόμιμη κάνναβη στην Κύπρο. Τονίζεται ότι στις χώρες που επιτρέπεται η χρήση της ιατρικής κάνναβης, η παρουσία Τετραϋδροκανναβινόλης (THC) κατά την οδήγηση είναι παράνομη.

Έρευνες έχουν δείξει αρνητικές επίδρασης της κάνναβης στους οδηγούς, συμπεριλαμβανομένου του ανεπαρκούς χρόνου αντίδρασης, της αλλαγής της προσοχής στο δρόμο και την αδυναμία του οδηγού να οδηγήσει σε ευθεία. Για τον λόγο αυτό, χρησιμοποιείται ο νόμος **μηδενικής ανοχής** για την οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών. Αυτό σημαίνει ότι ένα πρόσωπο μπορεί να αντιμετωπίσει κατηγορίες για οδήγηση υπό την επήρεια εάν υπάρχει οποιοδήποτε ποσότητα ναρκωτικού στον οργανισμό του.

Η ταυτόχρονη χρήση αλκοόλ με κάνναβη προκαλεί αυξημένα τα συμπτώματα αυτά.

7. Ποια είναι η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του Νάρκοτεστ στην Κύπρο;

Το μικρό χρονικό διάστημα εφαρμογής του Νάρκοτεστ δεν επιτρέπει την ερμηνεία οποιοδήποτε δεδομένων και εξαγωγή ασφαλή συμπερασμάτων εφόσον οι έλεγχοι Νάρκοτεστ δεν γίνονται σε όλους τους οδηγούς. Οι έλεγχοι διεξάγονται στοχευμένα σε οδηγούς οι οποίοι οδηγούν επικίνδυνα ή παρουσιάζουν ενδείξεις και συμπτώματα χρήσης ναρκωτικών ουσιών.όπως για παράδειγμα την έλλειψη ικανότητας οδήγησης σε ευθεία γραμμή.

Η εφαρμογή του Νάρκοτεστ δύναται να αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα στην οδήγηση υπό την επήρεια, ενώ η καταγραφή των σχετικών στατιστικών δεδομένων και η παρακολούθηση του φαινομένου οδήγησης υπό την επήρεια

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

παράνομων ουσιών θα επιτρέψει τον σχεδιασμό τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών μέτρων και προγραμμάτων αντιμετώπισης του φαινομένου.

Η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του Νάρκοτεστ στην Κύπρο θα αξιολογηθεί μετά την εφαρμογή του για κάποιο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης, η Αρχή Αντιμετώπισης εξαρτήσεων Κύπρου δύναται να εισηγηθεί μέτρα για την βελτίωση της Νομοθεσίας.